

**Foaie de parcurs
pentru anul școlar 2011 – 2012
limba și literatura română
GIMNAZIU**

În anul școlar 2011 – 2012, se derulează **3 acțiuni prioritare** care să contribuie la **sporirea accesului tuturor copiilor la o educație de calitate și la creșterea ratei de succes școlar:**

I. Reducerea absenteismului:

a) La nivelul unității de învățământ:

Miza: *Îmi place la școală, la orele de limba și literatura română, pentru că îmi este util ceea ce învăț.*

1). În cadrul comisiei metodice, profesorul de limba și literatura română de la școlile gimnaziale va găsi soluții pentru reducerea ratei de absenteism, dar, mai ales, pentru prevenirea acestuia. În acest sens, propunem conceperea la nivelul disciplinei, a unui **plan operațional** care să includă **activități didactice și extrașcolare** prin care fiecare elev să aibă convingerea că ceea ce învață îi este util și că înțelege conținuturile predate.

2) Prin urmare, la nivelul orelor de curs destinate parcurgerii programei obligatorii (TC), centrarea activității va fi pe elev, acesta fiind partener în construirea echilibrului eficient în cadrul triadei **predare-învățare-evaluare**. Se va elimina din practica didactică tipul de profesor magistral, adoptându-se **tipul colocvial**. Astfel, orele se vor desfășura sub semnul **satisfacerii spiritului interogativ** al elevului și al stimulării acestuia în a fi părtaș la propria formare.

3) În vederea obținerii performanței în activitățile de **predare-învățare-evaluare**, inspectorul școlar de specialitate va organiza și coordona activități dirijate de **elaborare personalizată a documentelor de planificare-proiectare**, având ca reper modelele de planificări puse la dispoziție de MECTS, prin valorificarea exemplelor de bună practică primite de la județele responsabilizate în acest sens.

4) **Planificarea** va fi un instrument flexibil de organizare și structurare a materiei, **în baza programelor în vigoare**. Din acest motiv, având în vedere că programa școlară s-a simplificat în ultimii ani, dar manualele de aplicare au rămas aceleași, propunem ca fiecare cadru didactic de limba română care predă la gimnaziu să **transcrie programa** în cadrul planificării, la fiecare clasă, care să preceadă planificarea materiei, așa cum apare și în modelele propuse. În acelaș timp însă, Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității, împreună cu directorul, va monitoriza sistematic pregătirea pentru fiecare oră astfel:

- **schiza lecției** este obligatorie pentru profesorii aflați în primii 3 ani de activitate;
- **proiectarea secvențelor nou introduse** (lectura, momentul ortografic) este obligatorie pentru cei care au depășit examenul de definitivat;
- constatarea, în urma asistenței la clasă, a unor **deficiențe** în predare va conduce automat la **instituirea obligativității întocmirii schizei lecției pentru o perioadă de șase luni.**

5). La nivelul fiecărei școli, **absențele se vor centraliza** la disciplina limba și literatura română, pentru fiecare elev, în caietul de observații al profesorului. Lunar, la nivelul comisiei metodice, se va analiza fenomenul absenteismului în general și pentru fiecare elev în parte. Scopul acestei analize este de a descoperi cauzele absenteismului de la ora de limba română și diminuarea acestui fenomen până la eliminare. În situația în care absenteismul definește activitatea unui elev, se vor descoperi cauzele interne și externe și se vor întocmi planuri particularizate de recuperare a rămănerilor în urmă la învățătură. Totodată, fiecare profesor va acționa în vederea eficientizării activității didactice, prin asigurarea unui caracter pragmatic, aplicativ, care să vizeze înțelegerea de către elev a importanței studierii disciplinei limba și literatura română, în gimnaziu. Se vor întreprinde acțiuni comune care să implice actorii sociali responsabilizați în privința educației,

Consfăturile inspectorilor de limba și literatura română, Alexandria,

1

6 septembrie 2011

alături de școală - familia, comunitatea - în vederea înțelegerii de către aceștia a importanței educației umaniste pentru profilul viitorului adult și pentru inserția lui socioculturală de perspectivă. Se vor desfășura acțiuni comune ale cadrelor didactice de la învățământul gimnazial cu cele de la învățământul primar și liceal, pentru cunoașterea componentelor crizei de adaptare a elevilor la trecerea de la un nivel la altul și diminuarea eșecului școlar, până la eliminare.

6). În vederea dezvoltării unui **parteneriat educațional eficient** între școală și familie, se poate realiza un **sistem informatizat de monitorizare** a prezenței elevilor la ore, care să permită accesarea datelor de către părinți, fără a fi necesară deplasarea acestora la școală. Până la instituirea sistemului național de înregistrare și raportare a absențelor, în funcție de posibilități, fiecare școală poate realiza un proiect propriu, fără regim de obligativitate. Înregistrarea absențelor și a întârzierilor pentru fiecare elev oferă posibilitatea de a comunica în timp real aceste informații părinților/reprezentanților legali și de a lua măsurile de prevenire a viitoarelor absențe nemotivate.

7). Fiecare inspector de limba și literatura română **va centraliza situația absențelor** din unitățile școlare gimnaziale, lunar, iar la sfârșitul anului școlar va întocmi un raport succint în care va preciza cauzele identificate ale absenteismului nemotivat la disciplina limba și literatura română, precum și dinamica procesului, pe școli, prin diagrame ilustrative.

8). În urma analizei situației la nivelul comisiilor metodice și al cercurilor pedagogice, se vor întreprinde **măsuri concrete** pentru perioada următoare care vor consta în:

- **interasistențe** la ore, în vederea observării accesibilității și atractivității orelor de curs, finalizate cu discuții colegiale de consiliere a celor asistați și la orele cărora se poate vorbi despre fenomenul de absenteism.
- interasistențele efectuate de profesorii din catedră, precum și de alți profesori de limba și literatura română și de inspectorii de specialitate vor avea ca scop **monitorizarea accesibilității** explicațiilor oferite de profesori, gradul de implicare a elevilor în activitatea de predare-învățare, precum și fenomenul absenteismului ca lipsă de participare la activitatea de predare-învățare a elevilor prezenți fizic la oră.

II. Evaluarea cu scop de orientare și optimizare a învățării:

1) La nivelul unității de învățământ:

La nivelul gimnaziului, la disciplina limba și literatura română evaluarea se realizează la clasele: a V-a și a VI-a și la clasele a VII-a și a VIII-a.

A. TESTAREA INIȚIALĂ se desfășoară **la începutul semestrului întâi**, fiind precedată de **două săptămâni de recapitulare**.

B) TESTĂRILE FINALE se vor organiza în ultimele săptămâni ale semestrului al doilea, după o procedură asemănătoare celei menționată anterior.

Până la jumătatea primului semestru vor avea loc:

- analiza rezultatelor de la testele inițiale;
- analize comparative între notele obținute de elevii claselor a VIII-a la examenele naționale și cele obținute la clasă la disciplina limba și literatura română.

Concluziile se vor materializa în măsuri remediale concrete și adaptate la nivelul comisiei metodice, în unitatea de învățământ.

2) *La nivelul inspectoratului școlar:*

Toate documentele proiectate în spiritul recomandărilor din acest document și din Foaia de parcurs vor respecta reperele din Legea nr. 1, Legea Educației Naționale, 2011 și din legislația secundară aferentă. Totodată, se vor avea în vedere toate documentele specifice elaborate de CNEE.

III. Îmbunătățirea competențelor de lectură

Rezultatele evaluărilor internaționale cât și a celor naționale **impun intervenția imediată și unitară** pentru ameliorarea performanțelor elevilor în domeniul lecturii, lectură înțeleasă atât în **dimensiunea sa tradițională** cât și ca **alfabetizare în înțelegerea textului**. Cititul, în sens larg, este cel mai bun drum spre cunoaștere. Lectura, înțelegerea și interpretarea textului **trebuie să devină practici și preocupări obligatorii ale profesorilor, indiferent de disciplină**. Având în vedere importanța disciplinei limba și literatura română pentru formarea la elevi a competențelor de lectură și a competenței culturale, ne propunem să elaborăm Cadrul Național de Referință pentru Lectură, document de politică educațională vizând remedierea deficiențelor semnalate de rezultatele la testările internaționale și de evaluare a competenței de lectură a elevilor. Acest document va cuprinde și grila de evaluare și de autoevaluare, pe care le vor folosi atât profesorii, cât și elevii pentru stabilire corectă și obiectivă a nivelului de înțelegere și operare cu elementele vizând mesajul unui text scris, precum și a nivelului de producere de text ca urmare a lecturii.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE PENTRU ELABORAREA CADRULUI NAȚIONAL DE REFERINȚĂ PENTRU LECTURĂ C.N.R.L.

Problema competenței de lectură vizează calitatea procesului, ca activitate ce trebuie să implice toate disciplinele de studiu, pentru înțelegerea mesajului în diferite stiluri funcționale. Pornind de la relația dintre *lectură* și *înțelegere*, ne întoarcem privirea către rezultatele obținute de elevii români, pe de-o parte la olimpiade, iar pe de altă parte la testările internaționale. Dacă, la nivel de excelență, se remarcă o cunoaștere profundă a domeniului, reflectată în competența de a opera creator cu informațiile, masa elevilor se pare că este marcată de fenomenul *analfabetismului funcțional*. Firește că se impune descoperirea cauzelor care l-au produs și care, cu siguranță că, în majoritate, se găsesc în spațiul școlii. Mai întâi, dacă punem în discuție conceptul de *lectură*, în sens larg, vom constata că definiția restrictivă și limitată a condus la tratarea cu superficialitate de către profesorii de diverse discipline, altele decât limba și literatura română, a formării competenței de lectură a elevilor. Și cum elevul este viitorul adult, această hibă își prelungește efectele pe tot parcursul vieții, declanșând un efect aproape patologic, reflectat în *incompetența de lectură*, prin *neînțelegerea* mesajului.

Se vorbește, în ultima vreme, cu destulă îndârjire despre proliferarea unei crize a lecturii. În principiu, este un fenomen perceput segmental și generalizând, în manieră păguboasă, elemente particulare care definesc un început de mileniu, un prag, dincolo de care se prefigurează o altă mentalitate, marcată de libertate, ca *modus vivendi*. Prin urmare, criza – definită, *stricto sensu*, ca *impas, dificultate, tulburare* - există și este un simptom firesc al evoluției. Problema este dacă o atribuim doar *lecturii*, în general - activitate esențială a procesului de înțelegere a locului ființei în timp și spațiu - sau o asociem cu *lectura tradițională*. Rolul școlii, prin dascălii ei, este să dirijeze lectura, astfel încât să provoace plăcerea cunoașterii și să regleze, implicit, devenirea. Cum însă cunoașterea presupune sondarea domeniilor fundamentale, prin intermediul disciplinelor reunite în arii curriculare, limitarea acesteia la lectura practică dirijată doar în spațiul disciplinei limba și literatura română este una din cauzele care au condus la rezultatele slabe ale elevilor români, la testările internaționale, alături de aplicarea viciată a verbului *a înțelege*.

Fenomenul de criză este reflexul mentalității celor care, lectori competenți de factură tradițională, își manifestă astfel sentimentul copleșirii de diversificarea modalităților de lectură la acest început de mileniu, bombardat de soluții tehnice performante. E vorba, firește, despre profesori. Dacă luăm în calcul concurența dintre cartea tipărită și cartea electronică, dintre bibliotecă și internet, atunci ar trebui să ajungem la concluzia că unde tehnica triumfă, lectura își

pierde importanța. Fals! Căci problema noastră este nu *cum citește* elevul, ci *dacă citește* și, mai ales *ce* anume face obiectul acestei activități specifice traseului școlar. Prin urmare, atât în mediul rural, cât și în cel urban, elevul trebuie să practice *lectura motivată*. De regulă, elevul din ciclul primar citește mai mult decât cel din gimnaziu, iar acesta, la rândul său, mai mult decât cel de liceu. Cei din mediul rural apelează, de regulă, la cartea tipărită, în vreme ce elevii din orașe utilizează frecvent internetul. Cert este că *ambele categorii de elevi citesc*. Diferă doar sursa și calitatea lecturii reflectată în înțelegere.

În acest moment, școala românească se află în fața unei *teme* fundamentale, complexe și de durată, pe care va trebui să și-o facă responsabil. Noua Lege a creat cadrul de aplicare a unor „remedii” eficiente care vor acționa în timp și trainic. Transdisciplinaritatea, ca știință a complexității, aplicată încă din învățământul preuniversitar poate „construi” concilierea domeniilor. Rezultatul trebuie să fie înțelegerea de către elevi a conținuturilor curriculare și, implicit, construirea unui orizont cognitiv adecvat. Astfel, verbul *a învăța* își va îmbogăți aria semantică, prin noua contextualizare, dezvoltând conexiuni prolifere cu *a înțelege* pentru *a ști*, *a cunoaște*, *a crea*. Prin noul curriculum, se va crea un cadru general coerent care să regleze calitatea și cantitatea lecturii în spațiul școlii, ca mediu de educare dirijată a tinerilor. Firește că politicile educaționale devin eficiente prin aplicarea lor corectă și coerentă. De aceea, un rol esențial revine formării profesorilor în spiritul dezvoltării unor abilități pragmatice vizând aplicarea conceptului de *învățare prin lectură*.

Ceea ce nu poate intra niciodată în criză este *cunoașterea*. *Cartea și cărturarul* rămân, însă, indiferent de epocă, elemente ale unei ecuații care *produce* și *oferă* cunoaștere. Că este în format tipărit sau în varianta electronică, o carte – generic denumind sursa de informare – trebuie să cheme la lectură. În acest context, lectura trebuie percepută ca formă de comunicare, în care elevul își alege partenerul de dialog, dorind să primească răspunsul la întrebările care îl frământă. De fapt, orice act de lectură trebuie să fie reflexul unei personalități interogative. Să nu uităm că această dimensiune a ființei este predestinată ontologic și manifestată în vârsta lui „de ce?”, prelungită pe tot parcursul vieții și respectând configurația etapelor definiției în devenirea umană. Este ceea ce astăzi se regăsește, ca esență, în denumirea competenței-cheie centrale, *a învăța să înveți*. Întrebările își cer răspunsurile și astfel reglează lectura configurându-i calitatea de adevărat ritual al informării. Dezinteresul despre care vorbeați vine din necunoaștere și, implicit din neștiința de a trăi plăcerea lecturii, reflectată în performanțele obținute nu doar la nivel de excelență, ci și la testările internaționale, adresate școlii de masă.

Problema este că, în vreme ce lectura din cartea tipărită este ușor controlabilă și poate fi dirijată și evaluată de profesor, apelul la internet face ca situația să scape de sub controlul școlii, elevul exercitându-și dreptul la libertatea de lectură. Important este ca această libertate să fie o *stare culturală* construită de școală cu migală și în timp, iar nu o formă de manifestare a spiritului rebel al generației internauților față de canoanele lecturii tradiționale și implicit față de profesor. În dezvoltarea competenței de lectură, profesorul și elevul trebuie să fie parteneri fideli aceluiași obiectiv – *cunoașterea*. Din păcate, uneori acest parteneriat este construit doar teoretic, practic eșuând într-un conflict între generații. Lipsa lecturii de calitate poate fi o manifestare a spiritului rebel al unor tineri care nu au avut șansa ca, printr-o sumă de activități logice, dirijate, să dobândească autonomia lectorului competent, indiferent în ce școală își parcurge traseul educațional. Cartea pe suport de hârtie are, în cartea electronică, un concurent de luat în seamă. Biblioteca în care miroase a cerneală tipografică proaspătă sau a documente cu patina istoriei este înlocuită treptat cu biblioteca virtuală. Scaunul cititorului din sala de lectură, cărțile comandate prin completarea fișei și aduse din depozit imediat sau cu programare, cărțile cu regim de împrumut doar la sala de lectură, toate se constituie într-o sumă de elemente care pot crea disconfort omului contemporan, măcinat de o altă criză, de data aceasta incontestabilă, reală, criza de timp. De aceea,

elevul – căci el este cititorul copleșit de informații și amenințat de timp - preferă computerul și informarea rapidă, printr-un simplu *clic*. Și nu pot ignora, în acest context, efectul gestului asupra utilizatorului, marcat chiar de semantica termenului *clic* precizată de dicționar - *bucurie, plăcere; manifestarea zgomotoasă de satisfacție*. De cele mai multe ori, această bucurie a descoperirii, strigătul lăuntric *Eureka!* al elevului fascinat de viteza de informare declanșează o criză din partea profesorului, mai puțin abilitat să acceseze informația în acest mod. Prin urmare, fenomenul de criză îl atinge deopotrivă pe elevul copleșit de volumul mare de informații pe care ar trebui să și le însușească la toate disciplinele de studiu și pe profesorul care, prizonier al obișnuinței de a citi în manieră tradițională, asociază lectura eficientă doar cu accesarea informației din cartea tipărită. Concluzia se emite unilateral, de către profesorul care, vădit contrariat și constatând că elevul nu mai împrumută cărți de la bibliotecă, dă sentința: *elevul nu mai citește!* Se ignoră astfel timpul pe care tinerii mileniului III îl petrec în fața computerului, în majoritate citind ce li se oferă, ce le apare în „fereastră”. Este adevărat că acest gen de lectură necontrolată este, în fapt, și nedirijată, conducând la preluarea pur și simplu a informației, fără a o filtra critic și, ce este mai grav, fără a o prelucra ulterior, pentru a-i asigura caracterul funcțional. Este limpede că, din această perspectivă, este vorba despre o criză a înțelegerii și a coerenței universului cognitiv construit prin lectură.

Din orice sursă ar citi elevul operele amintite, important este să-și pună întrebări, să găsească răspunsuri și să devină, având în personajul literar un model. În planul acestui tip de cunoaștere, receptarea subiectivă a realității și mesajul ca atare sunt extrem de stimulative și conjugă eficient practicarea libertății, prin asumarea cunoașterii personalizate. Literatura nu este doar ca un simplu exercițiu estetic, ci un mecanism performant care personalizează profilul cognitiv al elevului, construit după *modelul bulgărelui de zăpadă* – pornește de la o idee, la care adaugă secvențe dându-le, în final, o configurație flexibilă, care să permită modelarea, interpretarea, ca într-un joc logic articulat pe algoritmul comunicării. În acest spațiu ficțional, elevul trebuie să găsească un mediu cooperant și calin în care, valorificând virtuțile unui comportament ludic propriu vârstei, să poată trăi starea de bine, simulată, dacă nu reală. Contactul cu beletristica trebuie să aibă asupra lui un efect terapeutic și să-i creeze dependență funcțională, un gen de rutinare benefică în plan afectiv, care produce automatisme integratoare cu bătaie lungă. Transfigurarea produce reflecție, iar aceasta declanșează resortul interogativ și, implicit, avalanșa de răspunsuri, în funcție de poziționarea cititorului în universul cunoașterii. În literatură, *lumea exterioară* a cititorului se află în raport de complementaritate cu *lumea lui interioară*, într-un context favorabil resemantizării algoritmului ontologic.

Revenind la așa-numita criză a lecturii, considerăm că aceasta se manifestă în școală și impune o redefinire a conceptului și articularea acestuia pe fondul sociocultural al epocii. Prin urmare, considerăm că fenomenul de criză privind lectura este susținut și de efectul dinamicii informației, tentantă, dar și copleșitoare, deopotrivă. De aici și până la generarea unei drame a cunoașterii, uneori insurmontabile, nu e decât un pas. Iar drama poate genera o adevărată stare patologică, manifestare a lipsei de lectură, articulată pe un gen de *mal du siècle* postmodern. Și cred că asta trebuie să alarmeze școala, mai ales că efectele vor leza dimensiunea comunicativă a personalității elevului, îl vor însingura în lumea virtuală, transformându-l treptat și cu perseverență diabolică într-o ființă asocială. Necunoașterea poate determina un gen de abandon cultural, având drept consecință alegerea ignoranței, a diletantismului sau a superficialității, ca forme de protecție împotriva agresivității pe care volumul de informații o exercită asupra elevului. Practic, acesta nu va avea niciun fel de reprezentare a verbului *a ști* și atunci își va crea repere valorice restrictive, ca prizonier al unui simulacru de cunoaștere, depreciativ, care va „roade” sistematic în edificiul intelectual pe care școala ar trebui să i-l construiască temeinic și peren. Prin urmare, criza lecturii definește un proces care se derulează cu ajutorul unor instrumente. În mileniul III, acestea trebuie să

concilieze tradiția cu modernitatea, anulând astfel efectele mult discutatei crize, prin promovarea coerentă și dirijată a unor *tehnici alternative de lectură*.

În școală, elevul obișnuit, de nivel mediu, majoritar în efectivele claselor noastre, trebuie să aibă, la ieșirea din sistem, acea independență a lectorului care să fie construită pe fundamentul unei înțelegeri corecte a raportului dintre *cunoștințe* și *cunoaștere*, care înseamnă dezvoltarea competenței acestuia de a *înțelege lumea* și locul lui în ansamblul acesteia. O lectură eficientă vizând, firește, toate stilurile funcționale va elimina disfuncționalitățile, asigurând transferul succesului școlar în succes social. Și, apelând la proverbele românești, este bine să înțeleagă elevul că *cine are carte are parte*, cu nuanța contemporană, *dacă știe cum să operaționalizeze informația și să o pună ca fundament la competența lui de înțelegere*.

Dacă nevoia de lectură va crea un reflex condiționat de plăcere estetică și de cunoaștere, de confort intelectual și afectiv, declanșat zilnic de acțiunea verbului *a citi*, atunci vom putea susține că această acțiune reprezintă un segment semnificativ în formarea elevului.

Având în vedere analiza stării de fapt a competenței de lectură a elevilor din ciclul gimnazial, considerăm imperios necesară elaborarea unui document normativ reglator al lecturii ca acțiune specifică cunoașterii și înțelegerii de către elevi a universului înconjurător și a propriului univers. Acesta se va constitui în Cadrul Național de Referință pentru Lectură și va cuprinde două secțiuni, având ca motivare respectarea particularităților de vârstă ale elevilor:

- nivelul gimnazial
- nivelul liceal

Având în vedere faptul că testările internaționale vizează evaluarea competențelor de lectură ale elevilor aflați la vârsta imediat următoare absolvirii gimnaziului, rezultatele dezastruoase ale acestora reflectă carențe semnificative în planificarea, proiectarea și desfășurarea activității didactice la orele de limba și literatura română din gimnaziu.

Ca activități remediale imediate, am propus, în cadrul planificărilor oferite ca reper în redactarea corectă a documentelor de planificare și proiectare proprii fiecărui profesor de limba română – nivel gimnazial, câteva generice ale unor activități pentru săptămâna **Școala altfel**. Acestea sunt doar sugestii, putând fi preluate ca atare sau înlocuite, în funcție de specificul fiecărui județ, școală, clasă, urmărind ca obiectiv efectul maxim reglator al cantității și calității lecturii la nivel gimnazial.

Deoarece am sesizat existența unor deficiențe și în privința lecturii de specialitate a profesorilor, propunem, complementar activităților destinate elevilor, lansarea, la nivel național, a unei campanii de lectură pentru profesorii de limba română, cu genericul: **Citesc, deci exist!**, având următoarele componente fundamentale:

1. lectura de specialitate:

- a. lucrări de didactică a disciplinei elaborate de personalități din cercetarea pedagogică; noutăți editoriale în acest domeniu;
- b. lectura și înțelegerea documentelor de curriculum în vigoare (programe, planuri-cadru, manuale aprobate de MECTS și auxiliare didactice, site-uri de informare didactică);
- c. lucrări de cercetare filologică, de antropologie culturală, de teoria literaturii, fundamentale pentru dezvoltarea dimensiunii științifice a pregătirii fiecărui profesor de limba română;
- d. studii apărute în publicațiile de specialitate din țară (naționale și locale) și din străinătate (revista *Perspective* – ANPRO, Revista *Limba și literatură* – Societatea de Științe Filologice, revista *Limba română* de la Chișinău, *Tribuna învățământului* etc.);
- e. site-urile IȘE, CNEE, MECTS, Consiliul Europei, Academia Română etc.

2. lucrări de beletristică din creația românească și universală: literatură pentru copii și literatură pentru adulți.
3. site-urile editurilor din țară și din străinătate (www.liternet.ro. etc)

a) La nivelul unității de învățământ:

La clasele V-VIII, în cadrul orelor de limba și literatura română, **se alocă, săptămânal, minim 2 secvențe distincte în structura lecției**, pentru activități care stimulează lectura și susțin dezvoltarea competențelor elevilor, în acest domeniu. Obiectivele centrate pe receptarea și producerea diferitelor tipuri de mesaje sunt realizate utilizând un suport de lectură variat (cărți, reviste, albume etc.), iar **cărțile utilizate se circumscriu programei școlare și ariei de interes a elevilor.**

Îmbunătățirea competențelor de înțelegere a textului este **obligatorie** pe parcursul claselor a V-a – a VIII-a, **pentru toate cadrele didactice, indiferent de disciplina de predare.** La discipline de studiu, aferente ariilor curriculare: limbă și comunicare, matematică și științe ale naturii, om și societate, arte, tehnologii, valorificarea oportunităților de dezvoltare a competențelor de citit-scris în diverse situații de învățare, inclusiv în citirea și înțelegerea schemelor, tabelelor, graficelor sau hărților, trebuie **reflectată în structura lecției și identificată în caietele elevilor.** Competențele de lectură sunt vizate și în cadrul activităților extracurriculare și/sau extrașcolare și reprezintă un obiectiv explicit în cadrul programului Școală după școală.

Complementar, la orele de limba și literatura română, se instituie obligativitatea **momentului ortografic** pentru clasele V-VIII. Monitorizarea se va face în baza schiței secvenței din lecție și a caietelor elevilor.

ATENȚIE! În documentele de planificare-proiectare, se vor specifica acțiunile concepute pentru dezvoltarea competenței de lectură a elevilor, la fiecare clasă, conform exemplelor de bună practică oferite de MECTS. În aceleași documente, se va preciza conținutul momentului ortografic, conform precizărilor din foaia de parcurs.

Inspectorii de specialitate vor detalia elementele generale din foaia de parcurs, care vor fi transmise tuturor cadrelor didactice din județ care se vor înscrie în cursa pentru recunoaștere, în funcție de conținutul mapei profesorului, adoptată la consfăturile naționale 2011, în ziua de 7 septembrie.

CONCLUZII:

În consecință, pentru realizarea obiectivelor stabilite la nivel național și local, inspectoratele școlare trebuie:

- a) să comunice tuturor cadrelor didactice conținutul prezentei scrisori metodice;
- b) să transmită profesorilor prioritățile din foaia de parcurs;
- c) să adecveze programul cercurilor pedagogice în conformitate cu prioritățile stabilite la nivel național și cu cele identificate la nivel local;
- d) să reflecte în inspecția școlară prioritățile din foaia de parcurs,
- e) să coordoneze, prin inspecția școlară, monitorizarea, evaluarea și susținerea planurilor de acțiune ale școlilor;
- f) să regleze oferta caselor corpului didactic, în vederea dobândirii competențelor privind dezvoltarea la elevi a competențelor de lectură și pentru aplicarea programelor adecvate necesarului de formare din fiecare județ, pe componenta evaluare.

Fiecare inspector de specialitate va completa tabelul de mai jos, pe baza foii de parcurs pentru învățământul preuniversitar. Acest document va fi cunoscut de fiecare profesor, care va acționa ca atare:

Obiective propuse prin foaia de parcurs	Activități specifice	Termene	Modalități de evaluare	Observații
<u>I. Reducerea absenteismului</u>				
*lichidarea absenteismului profesorilor				
<u>II. Evaluarea cu scop de orientare și optimizare a învățării:</u>				
<u>III. Îmbunătățirea competențelor de lectură</u>				

Cu prilejul consfăturilor la nivel județean, se vor detalia, în cadrul grupurilor de lucru, elementele specifice fiecărei ținte propuse prin foaia de parcurs și se vor propune elemente vizând documentele specifice Cadrului Național de Referință pentru Lectură.

Inspector general,

Mina-Maria Rusu